

NESDB Report

ยุทธศาสตร์

ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๙ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๙

แผนฯ ๑๐

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ Office of the National Economic and Social Development Board

สัมภาษณ์พิเศษ

ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะมุ่งเน้นในเรื่องใดบ้าง การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนสถานะของประเทศจะก้าวไปสู่จุดใดเมื่อสิ้นสุดของแผนฯ ๑๐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เรื่องในเล่ม

- ๑ ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจในช่วงแผนฯ ๑๐
- ๒ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล
- ๕ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ: ข้อเสนอมหาจากการประชุม
- ๕ ระบบทุนนิยมมีผลกระทบต่อการพัฒนาอย่างไร
- ๖ วิสัยทัศน์และพันธกิจการพัฒนาประเทศ ในแผนฯ ๑๐

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ
รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจในช่วงแผนฯ ๑๐

รศช. - อาคมฯ กล่าวว่า การพัฒนาเศรษฐกิจให้ยั่งยืนและมั่นคงในระยะยาว จำเป็นต้องเร่งปรับโครงสร้างการผลิตให้สมดุลและยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการปรับฐานเศรษฐกิจภายในประเทศให้ใหญ่ขึ้น ขณะเดียวกัน ต้องให้มีการปรับตัวในการเพิ่มผลิตภาพการผลิตได้ใกล้เคียงกับภาคเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

“จุดที่มองข้ามไม่ได้คือการผลิตในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ที่จะต้องเน้นการสร้างมูลค่าของสินค้าเพิ่มขึ้น (value creation) จากฐานความรู้และนวัตกรรม และมีการพัฒนาระบบภูมิคุ้มกันความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมของเศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์ รวมทั้งต้องสร้างกลไกให้สามารถกระจายผลประโยชน์ต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศและมีการแข่งขันที่เป็นธรรม”

ทั้งนี้ การปรับโครงสร้างการผลิตให้สมดุลและยั่งยืน จะประกอบด้วยแนวทางสำคัญ ๓ ประการด้วยกันคือ ประการแรก **มุ่งปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่ม**

บทความพิเศษ

ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน*

กระแสโลกาภิวัตน์ที่นับวันจะรุนแรงมากขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ขึ้นอย่างรวดเร็วจนแทบตั้งตัวไม่ทัน และกลายเป็นปัจจัยท้าทายที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญในอนาคต อีกทั้งประเทศไทยยังมีจุดอ่อนในเรื่องโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ยังคงต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาประเทศในระยะต่อไป

มุ่งเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการ

ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ประการแรก จำเป็นต้องปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย โดยใช้กระบวนการพัฒนาคลัสเตอร์และห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งเครือข่ายชุมชนบนรากฐานของความรู้สมัยใหม่ ภูมิปัญญา

ท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างสินค้าที่มีคุณภาพและมูลค่าสูง มีตราสินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาด รวมทั้งสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการถ่ายทอดและต่อยอดเทคโนโลยี และส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ

ทั้งนี้ ควรปรับโครงสร้างภาคเกษตรให้ประเทศไทยมีความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหาร (Food security and food safety) เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก เป็นแหล่งผลิตไฟเบอร์และวัสดุเพื่อสนับสนุนสาขาอื่น

นอกจากเป็นแหล่งผลิตอาหาร และสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่มีโอกาสใหม่ เช่น พลังงานทดแทน (Bio-fuel) สินค้าที่มาจากฐานการผลิตบนความหลากหลายทางชีวภาพ และสินค้าที่สอดคล้องกับรสนิยมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นฐานรายได้ที่มั่นคงของเกษตรกร

การปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรม ยังเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญอีกประการหนึ่ง เพื่อให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตระดับภูมิภาค/โลก สำหรับอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูง และวางรากฐานให้กับอุตสาหกรรมใหม่ที่มีศักยภาพและแนวโน้มที่ดี บนพื้นฐานการสร้างมูลค่าโดยใช้องค์ความรู้/นวัตกรรม

รวมทั้งการปรับโครงสร้างภาคบริการ ให้เป็นแหล่งสร้างรายได้หลักของประเทศ โดยพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของภูมิภาค บนฐานความโดดเด่นและหลากหลาย

ของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และความเป็นไทย และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ เพื่อขยายฐานการผลิตและการตลาดธุรกิจบริการครอบคลุมระดับภูมิภาค บนฐานการสร้างความแตกต่างและความชำนาญเฉพาะด้านของบริการ ที่สำคัญได้แก่ ธุรกิจบริการด้านการศึกษา บริการสุขภาพและสปา ธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก ธุรกิจบริการทางการเงิน ธุรกิจบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจการก่อสร้าง และธุรกิจภาพยนตร์ไทย เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังควรพัฒนาปัจจัยสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิต โดยการบริหารองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

และบริการโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิต ดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศ และส่งเสริมการลงทุน และสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

เร่งการสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ

การสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจนับเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน โดยการพัฒนาด้านการเงิน ด้วยการดำเนินนโยบายการเงินอย่างอิสระ โปร่งใส และยืดหยุ่น โดยมุ่งรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การบริหารภาคการเงินให้มีความมั่นคง แข่งขันได้ และสามารถเป็นกลไกสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การออม และการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มบทบาทของตลาดทุนให้สอดคล้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและภาคการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนมีมาตรฐานสากลทัดเทียมกับตลาดทุนอื่น ๆ และรองรับผลกระทบและสามารถใช้ประโยชน์จากการเคลื่อนย้ายทุนอย่างเสรี

สำหรับแนวทางพัฒนาด้านการคลัง ควรสร้างความโปร่งใสทางการคลัง พัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงทางการคลังที่ดี พัฒนาฐานข้อมูลการคลังสาธารณะของประเทศ (Consolidated Public Sector Account) ปรับโครงสร้างภาษีให้สอดคล้องกับแนวทางการปรับโครงสร้างการผลิตและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคการผลิต จัดลำดับความสำคัญของการใช้จ่าย เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารรายจ่ายนอกงบประมาณและกองทุนนอกงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส ปฏิรูประบบประกันสังคมและระบบบำเหน็จบำนาญ พัฒนารัฐวิสาหกิจให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ยังควรมีแนวทางการส่งเสริมการออมและการเพิ่มทางเลือกในการระดมทุนในประเทศ โดยการส่งเสริมการออมทั้งระบบของประเทศ พัฒนาระบบการออมต่าง ๆ และส่งเสริมระบบสหกรณ์และพัฒนากองทุนการเงินฐานรากเพื่อเป็นทางเลือกในการออมของประชาชนที่เป็นรากหญ้า รวมทั้งควรมีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและเร่งรัดการใช้พลังงานทดแทน โดยการจัดหาแหล่งพลังงานทั้งในและต่างประเทศเพิ่มเติม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคขนส่ง อุตสาหกรรม และครัวเรือน โดยใช้มาตรการจูงใจและมาตรการ

บังคับ รมรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานและใช้พลังงานทางเลือก

ต่าง ๆ ตลอดจนมีการวิจัยและพัฒนาพลังงานทางเลือกและพลังงานทดแทน

สนับสนุนการแข่งขันและกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรม

สิ่งสำคัญประการสุดท้ายสำหรับยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืนได้แก่ การแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม โดยควรส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมในประเทศ โดยเน้นให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กและผู้ประกอบการใหม่สามารถประกอบธุรกิจในระบบได้อย่างเสรีและเป็นธรรม รวมทั้งป้องกันการผูกขาด กระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลและเป็นธรรม ให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง เพียงพอ และสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียอย่างเป็นระบบ และเพิ่มประสิทธิภาพและความครอบคลุมของการให้บริการของระบบการเงินฐานรากให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก โดยการพัฒนากองทุนการเงินชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และดำเนินนโยบายการคลังเพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้ กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อการกระจายความเจริญไปทั่วทุกภูมิภาค

บทส่งท้าย

การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจตามยุทธศาสตร์ที่มุ่งเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการ เร่งสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจและสนับสนุนการแข่งขันและกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรมนี้ ย่อมจะนำพาประเทศให้พ้นจากปัจจัยท้าทายที่รุ่มลุ่ม ไปสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนอันเป็นยอดปรารถนาของทุกคนได้ในที่สุด ✦

ผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย โดยใช้กระบวนการพัฒนาคัลสเตอร์และห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งเครือข่ายชุมชนบนรากฐานของความรู้สมัยใหม่ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมไทย และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างสินค้าที่มีคุณภาพและมูลค่าสูง มีตราสินค้าเป็นที่ยอมรับ รวมทั้งสร้างบรรยากาศในการลงทุนที่ดี เพื่อดึงดูดการลงทุนจากภายนอกและส่งเสริมการลงทุนของไทยไปสู่ต่างประเทศมากขึ้น

ประการต่อมา การสร้างภูมิคุ้มกันและระบบบริหารความเสี่ยงของระบบเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพ โดยการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจให้มั่นคงและสนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิต โดยการระดมทุนไปสู่ภาคการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและพัฒนาแหล่งพลังงานทางเลือก เพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานและประหยัดเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการออมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแหล่งระดมทุนและเป็นหลักประกันในชีวิตของประชาชน

ประการสุดท้าย ต้องเร่งสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม และการบริหารจัดการเศรษฐกิจและการสร้างเครื่องมือและกลไกในการกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง โดยการบริหารจัดการเศรษฐกิจและการสร้างเครื่องมือและกลไกใน

การป้องกันการผูกขาดในทุกตลาด สร้างการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึง เพื่อให้การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจช่วยพัฒนาวิสาหกิจต่างๆ ให้เข้มแข็ง ค้ำครองผู้ประกอบการ แก้ปัญหาความยากจน และมีการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศนั้น สามารถทำได้ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และแผนปฏิบัติการในทุกระดับ โดยยึดคุณลักษณะ ๓ ประการสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ

ความมีเหตุผล ซึ่งจะเกิดขึ้นได้จากการวิเคราะห์และทำความเข้าใจกับสถานะของประเทศได้อย่างชัดเจน ว่ามีจุดอ่อน จุดแข็งในการพัฒนาเรื่องใดบ้าง ต้องเข้าใจถึงโอกาสและภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้น เพื่อเลือกรับหรือนำสิ่งที่ดีประยุกต์เข้ามาสู่กระบวนการพัฒนาประเทศ พร้อมรับมือสถานการณ์ที่อาจเป็นภัยคุกคามต่อประเทศ และสามารถประเมินสถานการณ์กับความคุ้มค่าได้

ความพอประมาณ คือต้องสร้างความสมดุลในการพัฒนาบนพื้นฐานความพอดีระหว่างความสามารถในการพึ่งตนเองกับความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก และระหว่างสังคมชนบทและสังคมเมือง รวมทั้งความสมดุลระหว่างการเร่งตัวด้านปริมาณและด้านคุณภาพ เช่น ความพอประมาณระหว่างอัตราการขยายตัวกับการดูแลอัตราเงินเฟ้อ เป็นต้น

ระบบภูมิคุ้มกันที่ดี คือต้องมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งระบบภูมิคุ้มกันที่ดีนั้นต้องประกอบด้วย ความเข้มแข็ง

ในเชิงขององค์กร ความเข้มแข็งในด้านการกำกับดูแล และการบริหารจัดการที่ดี ตัวอย่างเช่น การจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝาก การส่งเสริมการออม และการบังคับใช้กฎหมายของบาเซล ๒ ในการวัดความพอเพียงของทุน เป็นต้น

ขณะเดียวกัน คนไทยจะต้องสามารถต่อยอดความรู้ พัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมกับปัจจัยพื้นฐานเดิมที่ตนมีอยู่ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการบนฐานองค์ความรู้ โดยเน้นการสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการให้มีจุดเด่นด้านวัฒนธรรม อธิปไตย และเอกลักษณ์ความเป็นไทย

นอกจากนี้ การสร้างความแข็งแกร่งให้กับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถแข่งขันได้จะต้องยึดหลักพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยใช้กระบวนการพัฒนาเครือข่ายรวมกลุ่มกันเป็นคลัสเตอร์ (Cluster) และเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) บนฐานความรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสม เพื่อลดต้นทุน ยกย่องคุณภาพมาตรฐาน ความรวดเร็วในการประกอบธุรกิจ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการ

ก้าวต่อไปของประเทศไทยตามยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐

หากมีการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ ที่วางไว้คาดว่าจะทำให้สถานะของประเทศไทยจะก้าวไปสู่จุดหมายหลัก ๓ ประการ กล่าวคือ **ประเทศไทยจะมีโครงสร้างการผลิตของสินค้าและบริการที่มุ่งไปสู่การเพิ่มคุณค่า (value creation) บนฐานความรู้และนวัตกรรม และมีความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิต ที่สนับสนุนให้มูลค่าการผลิตสูงขึ้น** อาทิ เป้าหมายผลิตภาพการผลิตรวมจะสูงขึ้นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี

ในขณะที่โครงสร้างทางเศรษฐกิจจะมีความสมดุลมากขึ้นระหว่างเศรษฐกิจภายในประเทศและภาคการค้าระหว่างประเทศ นอกจากนี้ สาขาการผลิตของประเทศ ทั้งจากภาคเกษตร เกษตรแปรรูป ภาคบริการที่รวมถึงการท่องเที่ยว การศึกษา สาธารณสุข และบริการทางการเงินจะมีขนาดใหญ่ขึ้นและมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย

มากขึ้น

ประการต่อมา **ประเทศไทยจะมีระบบ**

ภูมิคุ้มกัน (safety net) และระบบบริหารความเสี่ยงให้กับภาคการเงิน การคลัง พลังงาน ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดแรงงาน และการลงทุน **ที่มีประสิทธิภาพ** ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา ระบบเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพมากขึ้น ซึ่งกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะไม่เกินเฉลี่ยร้อยละ ๔ ต่อปี อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพโดยมีการเคลื่อนไหวในช่วงแคบๆ อัตราการว่างงานต่ำไม่เกินร้อยละ ๒

การบริหารการคลังมีประสิทธิภาพทำให้หนี้สาธารณะมีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของ GDP สัดส่วนการออมของประเทศสูงเพียงพอต่อการตอบสนองการลงทุนของประเทศ และ การใช้พลังงานจะต้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยความยืดหยุ่นของการใช้พลังงานในช่วงแผนฯ ๑๐ ไม่เกิน ๑:๑ ต่ำกว่าเฉลี่ย ๑.๔ : ๑ ในช่วงแผนฯ ๙ และสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นร้อยละ ๔

และสุดท้าย **ประเทศจะมีระบบการแข่งขันด้านการค้าและการลงทุนที่มีความเป็นธรรม** และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งมีกลไกในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ประชาชนในทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม โดยจะมีระบบการบริหารจัดการเศรษฐกิจและเครื่องมือในการป้องกันการผูกขาดในทุกตลาด และทำให้เกิดการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึง เพื่อช่วยปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้สามารถพัฒนาวิสาหกิจต่างๆ ให้เข้มแข็ง ค้ำครองผู้ประกอบการ แก้ปัญหาความยากจน และมีการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น ✨

การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ : ข้อเสนอแนะจากการประชุมประจำปี ๒๕๕๙

การเสนอยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืนของแผนฯ ๑๐ ในการประชุมประจำปี ๒๕๕๙ ของ สศช. นั้น ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีข้อเสนอแนะการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งพอสรุปสาระสำคัญๆ ได้ดังนี้

ภาพรวมของยุทธศาสตร์ ควรเพิ่มความหลากหลายใหม่ๆ ที่สามารถขึ้นนำการพัฒนาและนำไปสู่การปฏิบัติในระยะต่อไปได้ รวมทั้งควรมีแผนเตรียมรับมือความเสี่ยงหรือบรรเทาความสูญเสียจากสถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้า

แนวคิดเรื่องการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศและการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ ต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ในการสร้างทุน (Building stock) และบริหารจัดการทุน (Manage flow) อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในระดับบุคคลจะต้องมีการสร้างเสริมศักยภาพของคน (Competency) เพื่อรองรับการพัฒนาในอนาคต สามารถพึ่งตนเอง พึ่งพาตนเองรวมเป็นกลุ่มซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคธุรกิจจะต้องสนับสนุนให้มีความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive advantage) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ

แนวทางการบริหารเศรษฐกิจมหภาค ต้องมีแผนรองรับการบริหารอัตราแลกเปลี่ยนและระบบการเงินการคลังของประเทศ เนื่องจากเศรษฐกิจโลกขาดความสมดุลมากขึ้น ควรให้ความสำคัญกับการแข่งขันของภาคธุรกิจการเงินภายในประเทศเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มครองประโยชน์ผู้บริโภค รวมทั้งต้องกำหนดแนวทางการแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้ชัดเจน ต้องมีองค์การกำกับเพื่อความเป็นธรรมกับผู้บริโภคและผู้ประกอบการ กำหนดแนวทางการจัดการเรื่องธรรมาภิบาลที่ชัดเจนโดยภาครัฐ

ต้องเริ่มดำเนินการก่อน และควรให้ความสำคัญกับการออมระยะยาว

การปรับโครงสร้างการผลิต ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันในตลาดกับการรักษาความเป็นชาติ ส่วนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจควรคำนึงถึงความสอดคล้องและความสามารถในการขับเคลื่อนไปพร้อมๆ กับประเทศในเอเชีย รวมทั้งต้องสร้างนโยบายด้านการตลาดที่เน้นการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และกำหนดแนวทางการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน จัดระบบอัตราค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับระดับฝีมือแรงงาน และต้องเน้นการเสริมสร้างความมั่นคงของแรงงาน

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ ควรมีความสอดคล้องกับผังเมืองและความเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ปรับเปลี่ยนบทบาทภาครัฐจากการเป็นผู้อนุมัติมาทำหน้าที่เป็นผู้ออกกฎกติกา กำกับดูแล และตรวจสอบการดำเนินงานของภาคเอกชน

การบริหารจัดการด้านพลังงาน ควรเร่งการเจรจาความร่วมมือด้านพลังงานกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเลือกใช้เทคโนโลยีด้านพลังงานต้องพิจารณาความเหมาะสมอย่างรอบด้าน และต้องมีการวางแผนการพัฒนาแหล่งพลังงานใหม่ๆ ที่มีต้นทุนต่ำกว่าการพัฒนาพลังงานทดแทน ✦

ไอโล่ ยุทธศาสตร์ แผนฯ ๑๐

ระบบทุนนิยมมีผลกระทบต่อการพัฒนาอย่างไร

ระบบทุนนิยมเป็นระบบเศรษฐกิจที่สามารถสร้างความมั่งคั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขณะนี้ระบบเศรษฐกิจของโลกส่วนใหญ่อยู่ในระบบทุนนิยม อย่างไรก็ตามระบบทุนนิยมมีผลกระทบข้างเคียงที่ต้องระมัดระวังคือเรื่อง

เสถียรภาพ (Economic Stability) ถ้ามุ่งสร้างแต่ความมั่งคั่งอาจจะส่งผลให้เสถียรภาพมีปัญหา

การกระจาย (Economic Distribution) โดยเฉพาะการกระจายรายได้ที่ได้รับผลกระทบจากระบบทุนนิยม

ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Distribution) อย่าสร้างความมั่งคั่งโดยทำให้ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจเสียหายหรือสังคมไม่เห็นด้วย

ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Effect) ถ้าสิ่งแวดล้อมเสียหายจะก่อให้เกิดทุกข์กับมนุษยชาติ ซึ่งยังเป็นข้อโต้แย้งระหว่างทุนนิยมกับสิ่งแวดล้อม โดยรัฐบาลแต่ละประเทศยังมีความเห็นไม่ตรงกันและกีดกันระหว่างประเทศยังไม่เป็นที่ยอมรับในบางประเทศ

วิกฤตทางเศรษฐกิจที่จะก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคมสูงในระยะต่อไปจะไม่ใช่ว่าเรื่องความเป็นธรรมในการกระจายรายได้หรือการกระจายที่สุจริตหรือไม่สุจริต แต่จะเป็นวิกฤตที่เกี่ยวกับความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ เช่น อำนาจเหนือตลาดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการค้าที่ไม่เป็นธรรม (fair trade) ความขัดแย้งในผลประโยชน์ โดยเฉพาะผลประโยชน์ขนาดใหญ่ยังต้องดูแลให้โปร่งใส เป็นต้น

ดังนั้น ภาครัฐจึงควรมีการกำหนดและควบคุมระบบให้เกิดความเป็นธรรมที่สังคมยอมรับได้ เพื่อมิให้สังคมไทยเกิดวิกฤตที่ร้ายแรงซ้ำซ้อนอีกในอนาคต ✦

เกาะติดการประชุมประจำปี ๒๕๕๙ ของ สศช.

วิสัยทัศน์และพันธกิจ การพัฒนาประเทศในช่วงแผนฯ ๑๐

การพัฒนาประเทศที่มุ่งไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันได้นั้น ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับพันธกิจ ๔ ประการ คือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมคุณธรรมและรอบรู้อย่างเท่าทัน การมุ่งเสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม การดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และการพัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาล

บริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

พันธกิจ การพัฒนาประเทศ

ทั้งนี้ การที่จะก้าวไปสู่ “วิสัยทัศน์” ดังกล่าวข้างต้นได้นั้น ประเทศไทยมีพันธกิจในการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ๆ อยู่ ๔ ประการด้วยกัน คือ

กฎกติกา และกลไกสนับสนุนการแข่งขันและกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

ประการที่ ๓ ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นธรรม และมีการสร้างสรรค์คุณค่า สนับสนุนให้ชุมชนมีองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อคุ้มครองฐานทรัพยากร คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากร ปรับแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาสภาพประโยชน์ของชาติจากข้อตกลงตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

นายสันติ บางอ้อ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เปิดเผยว่าสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด ทิศทางการพัฒนาประเทศจากประชาชนในทุกภาคส่วนของสังคมไทยในเวทีทุกระดับ รวมทั้งการวิเคราะห์บริบทการเปลี่ยนแปลงและสถานะของประเทศ ตลอดจนการประเมินสถานการณ์ทุนของประเทศ ทำให้สามารถนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์และพันธกิจการพัฒนาประเทศในช่วงแผนฯ ๑๐ ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

แผนฯ ๑๐ มุ่งพัฒนาประเทศไปสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society)” คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุคใหม่เข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพ และทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบ

ประการที่ ๑

พัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมคุณธรรมและรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาพที่ดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้ดุลยภาพของความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประการที่ ๒ เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม มุ่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ มีภูมิคุ้มกันความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ บนพื้นฐานการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับการออมที่พอเพียง มีการปรับโครงสร้างการผลิตและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม

ใช้จุดแข็งของความหลากหลายทางชีวภาพและเอกลักษณ์ความเป็นไปไทย ควบคู่กับการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ และการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโลจิสติกส์ พลังงาน

ประการสุดท้าย พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตยที่มีองค์พระมหากษัตริย์เป็นประมุข มุ่งสร้างกลไกและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ทุกภาคี ควบคู่กับการเสริมสร้างความโปร่งใส สุจริต ยุติธรรม รับผิดชอบต่อสาธารณะ มีการกระจายอำนาจและกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สู่ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคมและการใช้ทรัพยากร

รองเลขาธิการฯ กล่าวในตอนท้ายว่า สศช. ได้นำร่างแผนฯ ๑๐ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ซึ่งขณะนี้นคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างแผนฯ ๑๐ ดังกล่าวให้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาในการประชุมของคณะรัฐมนตรีประมาณต้นเดือนกันยายน ศกนี้ต่อไป ✨